На основу члана 61. Закона о високом образовању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број: 67/20 и 107/24), члана 55. Статута Универзитета у Бањој Луци, члана 17. Статута Архитектонско-грађевинско-геодетског факултета Универзитета у Бањој Луци, те на основу Правила студирања на првом и другом циклусу академских студија на Универзитету у Бањој Луци и Правилника о поступку провјере оригиналности завршних радова студената на другом и трећем циклусу студија Универзитета у Бањој Луци, Научно-наставно вијеће Архитектонско-грађевинско-геодетског факултета на 14. сједници, одржаној дана 13. 10 .2026. године, донијело је

# ПРАВИЛНИК
## о пријави, изради и одбрани завршног (мастер) рада на другом циклусу академских студија на Архитектонско-грађевинско-геодетском факултету Универзитета у Бањој Луци

## I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

### Члан 1.

(1) Овим Правилником уређује се поступак пријаве теме, израде и одбране завршног (мастер) рада на студијским програмима другог циклуса академских студија на Архитектонско-грађевинско-геодетском факултету Универзитета у Бањој Луци (у даљем тексту: Факултет).

(2) Студије другог циклуса завршавају се када студент положи све испите, изврши друге обавезе предвиђене студијским програмом и успјешно одбрани завршни (мастер) рад.

(3) Завршетком студија другог циклуса студент мора остварити најмање 300 ECTS бодова, у које улазе и ECTS бодови остварени на првом циклусу студија.

(4) Завршни (мастер) рад на другом циклусу студија је самосталан научноистраживачки, односно стручни рад којим студент доказује способност продубљеног разумијевања усвојених знања и оспособљеност за самостално рјешавање сложених проблема у оквиру изабраног студијског програма. Вреднује се са најмање 10, а највише 20 ECTS бодова.

## II ТЕМЕ ЗАВРШНИХ РАДОВА

### Члан 2.

(1) Тема завршног (мастер) рада бира се из уже/ужих научних области за коју је матичан Факултет, а из које се изводи настава на одговарајућем студијском програму другог циклуса, осим када је у питању комбиновани студијски програм. У том случају тема се може изабрати и из сродне научне области, у складу са наставним планом и програмом.

(2) Ментор завршног (мастер) рада може бити предметни наставник или наставник који је изабран у ужој научној области којој припада предмет, односно изабрана тема завршног рада.

(3) Наставник у својству ментора може преузети највише пет завршних (мастер) радова на другом циклусу студија у оквиру једне академске године. Евиденцију о броју преузетих завршних (мастер) радова у својству ментора води Студентска служба Факултета.

(4) Уколико тема завршног (мастер) рада садржи значајне елементе мултидисциплинарности, може се именовати коментор из друге уже научне области уз детаљно писмено образложење ментора, које усваја Научно-наставно вијеће Факултета (у даљем тексту: Вијеће Факултета).

(5) Приједлог теме завршног (мастер) рада усаглашавају ментор и кандидат уз претходне консултације.

(6) Студент може само једном промијенити тему завршног (мастер) рада, у случају оправданих околности које су се појавиле након пријаве, на приједлог студента или ментора. Приликом промјене теме завршног (мастер) рада понавља се поступак пријаве.

## III ПРИЈАВА И ПОСТУПАК ПО ПРИЈАВИ ТЕМЕ ЗАВРШНОГ (МАСТЕР) РАДА

### Пријава теме завршног (мастер) рада

**Члан 3.**

(1) Студент може поднијети пријаву теме завршног (мастер) рада након овјереног другог семестра студија, односно када му је преостао највише један неположен испит.

(2) Пријава се предаје у Студентску службу Факултета у три штампана примјерка, након чега се издаје број протокола са датумом под којим је пријава заведена.

(3) Приликом подношења пријаве завршног (мастер) рада, референт за студије другог и трећег циклуса провјерава да ли студент испуњава формалне услове за подношење пријаве предвиђене у ставу (1) овог члана.

(4) Пријава теме завршног (мастер) рада садржи опште податке о кандидату, наслов теме, наставни предмет, ужу/уже научне области којима тема припада, име и презиме ментора, датум пријаве и потписе ментора, кандидата и референта за студије другог и трећег циклуса. Образац пријаве завршног (мастер) рада налази се у прилогу овог Правилника (Образац пријаве: Прилог 1).

(5) Образложење теме мастер рада (Образац образложења: Прилог 2) садржи:

1) образложење наслова мастер рада;
2) предмет истраживања;
3) хипотезу или истраживачка питања;
4) циљ истраживања;
5) методе истраживања;
6) садржај рада;
7) попис основне литературе;
8) биографију кандидата.

(6) Пријаву теме завршног (мастер) рада референт за студије другог и трећег циклуса доставља надлежној Катедри, која исту упућује на разматрање на сједницу Вијећа студијског програма.

(7) Уколико је пријава теме потпуна, Вијеће студијског програма исту, заједно са приједлогом чланова Комисије за преглед, оцјену и одбрану мастер рада (у даљем тексту: Комисија), доставља Вијећу Факултета на разматрање и усвајање.

(8) Студент може само једном промијенити тему завршног рада, у случају оправданих околности које су се појавиле након пријаве, на приједлог студента или ментора. Приликом промјене теме мастер рада понавља се поступак пријаве.

**Поступак након пријаве теме завршног (мастер) рада**

**Члан 4.**

(1) Вијеће Факултета разматра пријаву теме завршног (мастер) рада и уколико оцијени да пријава садржи све прописане елементе, доноси одлуку о одобравању израде завршног (мастер) рада под радним насловом.

(2) Комисија из члана 3. став (7) има најмање три члана, а чине је предсједник, ментор и најмање један члан из реда наставника. Ментор не може бити именован за предсједника Комисије.

(3) Након што Вијеће Факултета одобри тему, именује ментора и чланове Комисије, студенту се од стране Студентске службе Факултета уручује одлука којом су одобрени тема, ментор и чланови Комисије.

(4) Изузетно, у оправданим случајевима студент или ментор могу поднијети захтјев Вијећу студијског програма за промјену ментора, уз образложење. Коначну одлуку о промјени ментора доноси Вијеће Факултета.

(5) Ментор је дужан да редовно одржава консултације са студентом током израде завршног (мастер) рада, прати његов напредак, пружа му стручну помоћ и упућује га на релевантну научну и стручну литературу.

(6) Студент током израде завршног (мастер) рада доставља ментору радне верзије рада, а ментор континуирано даје сугестије, упутства и коментаре у циљу унапређења квалитета рада.

## IV ИЗРАДА МАСТЕР РАДА

**Члан 5.**

(1) Студент израђује завршни (мастер) рад и након израде доставља га ментору на преглед.

(2) Ментор је у обавези да у року од 15 дана изврши преглед рада и укаже студенту на евентуалне недостатке у раду.

(3) Након што студент, у сарадњи са ментором, изради коначну верзију завршног (мастер) рада, ментор доставља електронску верзију рада Комисији. Комисија је обавезна да у року од 15 дана изврши преглед рада и по потреби достави

примједбе и приједлоге за евентуалне исправке и дораду рада.

(4) Након извршеног прегледа завршног (мастер) рада од стране Комисије, студент, у сарадњи са ментором, доставља рад у Студентску службу Факултета у електронској верзији (у PDF формату).

(5) Форма и садржај завршног (мастер) рада морају бити у складу са Правилником о садржају, изгледу и дигиталном репозиторијуму мастер/магистарских радова на Универзитету у Бањој Луци.

**Члан 6.**

(1) Студент може користити алате засноване на вјештачкој интелигенцији као помоћна средства приликом израде завршног рада, уз обавезно поштовање принципа академске честитости, самосталности и транспарентности.

(2) Употреба алата вјештачке интелигенције не смије замијенити самосталан стручни, односно научноистраживачки рад студента, нити се садржај генерисан њиховом примјеном смије представљати као резултат самосталног истраживања без одговарајуће провјере и навођења.

(3) Студент је дужан да у завршном раду наведе да ли је и у коју сврху користио алате вјештачке интелигенције, посебно уколико су коришћени за обраду и анализу података, израду графичких приказа, програмирање или генерисање текстуалног садржаја.

(4) Студент сноси пуну одговорност за тачност, оригиналност, вјеродостојност извора и стручну, односно научну утемељеност садржаја завршног рада, без обзира на коришћење алата вјештачке интелигенције.

## V ПРОВЈЕРА ОРИГИНАЛНОСТИ И ПИСАЊЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ПРОВЕДЕНОЈ ПРОВЈЕРИ

**Члан 7.**

(1) Након што добије коначан став Комисије, ментор Библиотеци Факултета упућује писмени захтјев за софтверску провјеру оригиналности рада (Образац Захтјева: Прилог 3), заједно са радом у електронском, односно PDF формату.

(2) Извјештај о проведеној провјери оригиналности садржи аутоматски генерисану анализу подударања текста завршног (мастер) рада са електронском базом извора у PDF формату. Наведени извјештај тумачи продекан за научноистраживачки рад, уз консултације са ментором.

(3) Продекан за научно-истраживачки рад је одговоран за тумачење података у извјештају и процедуру провјере.

(4) Након извршене провјере оригиналности, издаје се увјерење о провјери оригиналности завршног (мастер) рада које потписује продекан за научно-истраживачки рад Факултета (Образац увјерења: Прилог 4).

(5) Након што је извршена анализа извјештаја, ментор:

1) обавјештава Комисију да је извршена провјера оригиналности рада или
2) враћа рад студенту на корекцију уз адекватно писмено образложење или
3) одбија рад као неприхватљив за даље поступање, уз адекватно писмено образложење.

(6) У случају поступања из става (5) тачка 1) овог члана, студент коначну електронску верзију рада, заједно са три штампана, тврдо укоричена примјерка, предаје Студентској служби Факултета.

**Члан 8.**

(1) Уколико је завршни (мастер) рад успјешно прошао провјеру оригиналности, Комисија приступа писању Извјештаја о оцјени урађеног рада.

(2) Извјештај о прегледу и оцјени завршног (мастер) рада садржи сљедеће елементе (Образац Извјештаја: Прилог 5):

- опис формалних аспеката рада,
- анализу и приказ теме завршног (мастер) рада,
- оцјену методологије и резултата истраживања и
- коначан приједлог Комисије (да се рад прихвати, врати на дораду или одбије).

(3) Извјештај потписују сви чланови Комисије. Члан Комисије који није сагласан са мишљењем већине у обавези је да издвоји своје мишљење у писаној форми.

(4) Катедра доставља Извјештај Комисије Вијећу студијског програма које га, након разматрања и евентуалних измјена, доставља Научно-наставном вијећу Факултета на разматрање и усвајање.

(5) Уколико Вијеће Факултета не усвоји Извјештај Комисије, уз сугестије враћа Извјештај на дораду, или обнавља поступак пријаве и израде завршног (мастер) рада на другом циклусу студија.

## VI ОДБРАНА МАСТЕР РАДА

**Члан 9.**

(1) Студент је обавезан да завршни (мастер) рад одбрани у року од 12 мјесеци од датума одобрења теме.

(2) Уколико студент не одбрани завршни (мастер) рад у наведеном року, сматраће се да је одустао од одбране рада.

(3) Изузетно, у оправданим случајевима, рок за одбрану завршног (мастер) рада може се продужити за највише 6 (шест) мјесеци.

(4) Одлуку о продужењу рока, на писмени захтјев кандидата, доноси Вијеће Факултета.

(5) Студент који не одбрани завршног (мастер) рад у роковима предвиђеним у ставу (1) и ставу (3) има право да пријави нову тему у складу са одредбама овог Правилника.

**Члан 10.**

(1) Студент може приступити одбрани завршног (мастер) рада након што положи испите из свих наставних предмета и испуни све обавезе утврђене студијским програмом.

(2) Образац пријаве одбране завршног (мастер) рада налази се у прилогу овог Правилника (Образац пријаве одбране: Прилог 6).

(3) Ментор, у договору са члановима Комисије, кандидатом и референтом за други и трећи циклус студија, одређује датум, термин и мјесто одбране завршног (мастер) рада.

(4) Вријеме одбране мора бити јавно објављено најкасније 7 (седам) дана прије термина одбране, а објављује се на огласној табли и на интернет страници Факултета.

(5) Обавјештење о одбрани садржи податке о кандидату, теми завршног (мастер) рада, мјесту и термину одбране.

(6) Одбрана рада је усмена и јавна и састоји се од усменог образложења теме, садржаја и резултата рада, као и одговора на питања која кандидату постављају чланови Комисије.

(7) На одбрани завршног (мастер) рада води се записник у који се уносе сви битни елементи везани за поступак одбране.

**Члан 11.**

(1) Предсједник Комисије започиње поступак одбране саопштавањем биографских података о кандидату, а затим укратко износи податке о теми завршног (мастер) рада.

(2) Предсједник позива кандидата да усмено изложи завршног (мастер) рад у трајању од највише 30 минута.

(3) Послије излагања кандидата, чланови Комисије имају право поставити до три питања из материје завршног (мастер) рада.

(4) Након што студент одговори на постављена питања, Комисија се повлачи на вијећање ради доношења одлуке о оцјени завршног (мастер) рада и његове одбране.

(5) Завршни (мастер) рад и одбрана оцјењују се јединственом оцјеном од 5 (пет) до 10 (десет). Оцјена се доноси већином гласова чланова Комисије, а исту саопштава предсједник Комисије. Неуспјешно одбрањен мастер рад оцјењује се оцјеном 5 (пет).

(6) Уколико је оцјена Комисије позитивна, предсједник Комисије чита Записник и констатује да је кандидат успјешно одбранио завршни рад и стекао одговарајуће академско звање, након чега Комисија потписује Записник и уписује оцјену у индекс студента.

(7) Након одбране завршног (мастер) рада, један примјерак се задржава у Библиотеци Факултета у штампаној и електронској форми, а подаци о раду уносе се у евиденцију завршних (мастер) радова.

(8) Студент који није одбранио мастер рад пријављује нову тему завршног рада по истом поступку.

## VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

### Члан 12.

(1) Одредбе овог Правилника примјењују се на све студенте другог циклуса студија на Архитектонско-грађевинско-геодетском факултету Универзитета у Бањој Луци у поступку пријаве и одбране завршног (мастер) рада.

(2) Измјене и допуне овог Правилника врше се по истом поступку прописаном за њихово доношење.

(3) Садржај, изглед, дигитални репозиторијум, техничко уређење мастер рада, као и све оно што није прописано овим Правилником, уређено је Правилником о садржају, изгледу и дигиталном репозиторијуму мастер/магистарских радова на Универзитету у Бањој Луци.

(4) За сва питања која нису регулисана овим Правилником примјењују се одредбе Правила студирања на првом и другом циклусу академских студија на Универзитету у Бањој Луци и Правилника о провјери оригиналности студентских радова на II и III циклусу студија Универзитета у Бањој Луци.

(5) Саставни дио овог Правилника чине прилози којима је дефинисана форма образаца везаних за пријаву и одбрану завршног (мастер) рада.

### Члан 13.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Факултета.

Број: 14/3.1694-2-4/26
Дана: 13. 10. 2026. године

**Предсједавајући**
**Научно-наставног вијећа**

Проф. др Саша Чворо,с.р.